

Vesturheimurin dumpaður í Kosovo

Oddagrein

Ræðuleikarnir í Kosovo tykjast ongan enda at fáa, hóast drúgvu NATO-bumbulálopini seinastu vikurnar.

Fyri okkum, sum sita langt burtur frá øllum bumburidum, og sum í heimspolitiskum perspektivi als onga ávirkan hava á, hvussu og hvor klandrast við hvønn kring heiminn, tykist stóðan hjá NATO-londunum rættuliga meningsleys.

Vit kunnu bara spyrja okkum sjálv: Hvørjum endamáli tænist NATO-álopið? Og svarið vit fáa er, at tann øri Slobotan Milosevic skal steðgast. Jú, hesum kunnu vit samtykkja í. Men spurningurin, vit seta afturimóti er, um hetta nú er rætta leiðin.

Tað halda vit ikki, at tað er. Um NATO og USA ynskja at fáa fatur á Slobotan Milosevic, so fáa teir tað uttan at leggja landið í oyði og drepa túsundtals sek ella ósek fólk í Kosovo.

At slík stríð skal taka seg upp við jøvnum millumbilum ymsastaðni í heiminum - og at USA og NATO eisini á henda hátt virka sum heimspolití, er neyvan av tilvild. Vit vita, at londini í Vesturheiminum eru stórir vápnafarmleiðarar, og uttan iva hevur trongdin at sleppa av við goymslurnar sína ávirkan.

Vit í Norðurlondum plaga at erpa okkum av, at vit eru eitt so friðarelskandi fólk, at okkara maki ikki finst aðrastaðni í heiminum. Men so leingi, sum Noreg, Finnland, Svøríki og Danmark - og kanska onnur við - sum vápnafarmleiðarar framvegis hjálpa til at drepa fólk, so er hetta ikki rætti sannleikin.

Tá heimspolitíð trýsti Saddam Hussein út úr Kuwait fyri átta árum síðani, kom fram, at mobilu rakettstóðirnar hjá Saddam Hussein vóru bygdar á vagnar, framleiddir av svenska Scania! So tað er heldur ikki rætt at siga, at vit bara eru við, tá vit eru í parti »við teimum góðu«.

Slobotan Milosevic skal sjálvsagt steðgast - men hví so ikki fara beinleiðis eftir málinum? Hví senda NATO og USA ikki onkrar av sínum serdeildum at segða vitleysu pørtunum í stríðnum?

Stríðið á Balkan í nítíárunum hevur víst, at vit eru ikki búnað so øðliga nógv síðani seinna heimsbardaga. Tá heimurin ikki klárar at steðga mákanum hjá Hitleri uttan at týna túsundtals ósek fólk - í sjálvum Evropa, tá er friðarelskandi Vesturheimurin dumpaður!

Sosialurinn

Viðmerkingar:

Sosialurinn munnkurv Javnaðarfloksins

Birgir Waag Høgenesen skrivur í Sosialinum 13. apríl, at Javnaðarflokkurin figgar sína egnu munnkurv, og henda er Sosialurinn. Vanliga leggi eg meg als ikki út í flokspolitisk tjak, men nú kann eg ikki tuga. Sum ein, ið hevur verið við til at bygja Sosialin í 90'um til tað, hann er í dag, kann eg ikki uttan víðari lata á mær sita, at blaðið hvørki er fuglur ella fiskur í dag.

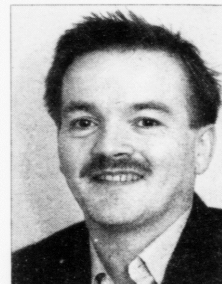
Kann vera at Birgir eitt sindur tilvitað (bevist) gloymir, hvussu blaðini søu út í 70'um og 80'um, tí um hann mintist, hvussu tey søu út, so hevði neyvan verið grund til at skrivað lesarabrevið í Sosialinum 13. apríl.

Minnist Birgir ikki, so kann eg fortelja honum, at tey bæði blaðini, sum eru eftir og sum vit vanliga seta í samband við politiskar flokkar í dag, eru ljósar betri enn tey stinkandi politisku blaðini, sum mynduðu 70'ini og 80'ini. Í hvussu er tað blaðið, sum eg kenni best, Sosialurinn, hevur eina

linju, har aðalmálið er, at øll á ein sakligan hátt kunnu siga sína hugsan. Ikki huldumenn, men øll, sum tora at skriva sitt kristiliga navn undir sína hugsan. Hetta risastigið er hent í 90'um í sama blaðið, sum sambært Birgir W. Høgenesen er hvørki fuglur ella fiskur. At Sosialurinn lat básamar upp fyri øðrum enn javnaðarfólki hevur fram dialogin, tvíroðuna í okkara samfelag. Og dialogurin fremur forståls og størri tøllyndi. Hetta er framburður, so tað forslar innan forøyska blaðheimin. Legg merki til, nógv minni hatur er at finna í politiska kjakinum í dag nú bert tvey bløð eru høvuðsboðberin, enn fyrr, tá hvør flokkur hevði sitt egna privata málagn. Heimsbókmentirnar eru samdar um, at hatur fremur hevnd og hevnd enn meira hatur. Foroyingurin og harvið eisini javnaðarmenn eiga eina nógv betri skrivara pressu í dag, nú arbeitt verður eftir handilsligum prinsippum, heldur enn eftir politiskum. Vit mugu ikki

gloyma, at politisku flokkarnir sjálfir hava tillutað sær politiskan stundung av almennum pengum, sum teir síðan hava nýtt til at figgia teirra hugsjónarboð. Ikki serliga sunt figgiarligt grundarlag fyri eina óhefta pressu, hvørs aðalmál millum annað er at ansa eftir at okkara fólkavald politikkarar skikka sær væl.

Sambært Birgri, so sítu eg eftir við tí fatan, at javnaðarmenn í Norðstreymi kenna seg uttanfyri Sosialin, og teimum dæmar ikki at siggia onnur enn javnaðarfólk tjakast í blaðnum. Er talan um stuttstygðar javnaðarmenn, so kann eg skilja, at teir hugsa so. Men hugsa javnaðarmenn longri, so áttu teir at vitað, at ein sterkur Sosialur, sum eisini verður keyptur av øðrum enn javnaðarfólki, er munandi sterkari málagn fyri flokkinn, enn gamla interna blaðið, sum javnaðarfólk hugnaðu sær við í 60'um, 70'um og 80'um, og sum nevan sít dagsins ljós í einum tjóðveldis- fólkaflokks- ella sambandsheimi í allari

Justinus Eidesgaard,
journalistur

almindelighet. Tæss fleiri tjóðveldis-, fólkafloks- og sambandsrøddir eru at siggia í Sosialinum, tæss terkari gerst javnaðarroddin í sama blaði, um javnaðarmenn hava nakað uppá hjartað, væl at merkja, ikki sannheit. Tað átti næstformaðurin í Norðstreymoyar Javnaðarfelag at vitað, um ikki, so veit hann tað nú.

Vinarliga

Justinus Eidesgaard,
úr Hamburg

... men tit gera tað til eitt ránsmannabøli!

Í Sosialinum nr. 68 frá 13. apríl 1999 hevur næstformaðurin í Norðstreymoyar Javnaðarfelag, Birgir Waag Høgenesen, eina grein undir heitinum "Javnaðarflokkurin hevur figgað sína egnu munnkurv".

Lat meg fyrst av øllum siga, at eg eri so sera samdur við Birgri í at "Sosialurinn ... er ein undarligur bastarður" eins og eg eri samdur við honum tá hann sigur at "Sosialurinn ... er hvørki fuglur ella fiskur". Orsøkin til hetta er, aftur við Birgirs orðum "at tað stendur javnaðarfólk frítt at skriva í blaðið men ... at blaðið er eins nógv eitt tjóðveldisblað sum eitt javnaðarblað". Hetta hóast Føroya Javnaðarflokkur eigur allan partapeningin í blaðfritøkuni. Hetta er av sonnum ein marghættlig stóða. Málið varð reist á seinasta Landsfundi Javnaðarflokksins, men floksleiðslan vísti tá litla virðing fyri teimum javnaðarfólkunum, sum hildu at Sosialurinn átti at vera málagn Javnaðarflokksins burturav. Á Landsfundinum fæddi floksleiðslan fram, at tað sjálfandi stendur javnaðarfólki frítt fyri at senda tilfarð inn til blaðið, og at javnaðarfólk sjálfandi fáa blaðrúmd á

jøvnum fæti við onnur. Men tíðiligt varð at skilja, at javnaðarfólk og javnaðarhugsan hava ongan framhjárætt í blaðnum hjá Føroya Javnaðarflokki!!!

Stóðan er í dag tann, at Dimmalætting, sum vanliga verður roknað fyri málagn Sambandsflokksins, í nógv størri mun og við munandi betri tenastu enn Sosialurinn, hysir javnaðargreinum. Tá hetta varð nevnt á Landsfundinum varð svarað, at Sosialurinn fekk so nógv tilfarð sendandi, at alt tilfarið rúmtist ikki í blaðnum. Niðurstøðan má vera, at javnaðarfólk og javnaðarhugsan pent mugu víkja fyri eitt nú fólkafloks- og tjóðveldistilfari.

Og hvør er orsøkin? Jú, at Sosialurinn skal rekast á handilsligum grundarlagi!!! Blaðið hjá einasta socialistiska flokkinum í Føroyum skal rekast á marknaðarlutum grundarlagi!!!

Hvussu var tað? Var poengi hjá Karl Marx ikki júst hetta, at marknaðurin ongantíð kundi skapa eitt rættvíst býti av virðinum í samfelagnum? Var sjálvstendur grundarlagið undir Føroya Javnaðarflokki ikki einaferð, eitt krav um, at marknaðarkreftirnar skulu tálmost, og at býtið av samfelags-

góðum skal avgerast út frá politiskari støðutakan og ikki búskaparlígru?

Men tá til stykkis kemur, so avspeglar Sosialurinn ivalyst bara tað hugsjónarlaga hóttafallið, sum Javnaðarflokkinum eftir øllum at døma er fyri. Marx visti á, at ein av trupulleikunum við peningi er, at hann hevur lyndi til at gerast ein fara í sær sjálvum. Og tá fara summi at leggja hann inn undir seg, eins og tey keypa

sukur og mjøl niðurfyri. At Javnaðarleiðslan umbodar fremstu peningaligu inniløgumenn í Føroyum eru ferðaflokkar hjá flokksformanninum og undirtøka floksins til hækkaðar tingmannalønir talandi dømr um.

Tann syrgiliga niðurstøðan av hesum er, at forøyski Javnaðarflokkurin ikki longur er ein javnaðarflokkur annað enn av navni. Skal hann endurreisast má ókrút- lúkast burtur. Til tess krevjast sterkir ungir armar - og eitt trúverðugt málagn.

Keypmannahavn 15.
april 1999
Jóanes N. Dalsgaard

Kunngjørt verður at

JÓHANNES ENNI

Tvøroyri

doyði leygdagin 17.4., 71 ára gamal.

Kistan fer úr kapellinum á Suðuroyar Sjúkrahúsi týskvöldi kl. 18.00.

Jarðarferðin verður úr Tvøroyrar kirkju ónsdagin kl. 13.00.

Sungið verður úr sálmalókini

Familjunnar vegna

Ása

Tey, ið ætla at minnst Jóhannes við kransi ella blómum, kunnu istaðin lata Reyða Krossi eina gávu.